

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne *v 1/ rade: J.B.*, rod. G.,
V.B., právne zastúpená Mgr. A.M., advokátom, D.B., žalobkyne *v 2/ rade: PhMr. N.K.*, rod.
Š., K.P.Č., žalobcu
v 3/ rade: Ing. J.Š., S.P.Č., právne zastúpení
JUDr. M.B., advokátkou, V.Ž. proti žalovanému:
JUDr. A.F., P.T., správca konkurznej podstaty úpadcu **M.**, *štátny podnik v likvidácii*, B.B.,
IČO: X., právne zastúpeného JUDr. B.N., advokátkou, P.T., **o vylúčenie veci z konkurznej
podstaty**, o odvolaní žalobcov v 1/, 2/ a 3/ rade proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave
zo dňa 27. marca 2012, č. k. 8Cbi 15/2006-284, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave
z 27. marca 2012, č. k. 8 Cbi 15/2006-284 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie
konanie.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Bratislave napadnutým uznesením zo dňa 27. marca 2012 prerušil
konanie do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde v Žiline pod sp. zn.
14C 790/93.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobcovia sa žalobou zo dňa 2. marca 2006 domáhali vylúčenia nehnuteľností zapísaných na LV č. X., vedenom Správou katastra Ž. pre katastrálne územie Ž., ako pozemok parc. č. X., zastavaná plocha a nádvorie o výmere 1 156 m² a stavby dom súp. č. X., postavený na parc. č. X. a garáž bez súp. č., postavená na parc. č. X., v podiele ½ zo súpisu majetku úpadcu patriaceho do konkurznej podstaty.

Rozsudkom, č. k. 8Cbi 15/2006-205 súd prvého stupňa rozhodol tak, že žalobu vo vylučujúcej časti zamietol.

Najvyšší súd SR v konaní o podanom odvolaní voči zamietajúcej časti rozsudku uznesením, č. k. 3Obo 110/2009-258 rozsudok tunajšieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Prvostupňový súd, stotožňujúc sa s názorom Najvyššieho súdu SR v tom, že nie je možné vychádzať pri posudzovaní skutkového a právneho stavu veci zo záverov konania o určenie práva, vedeného na Okresnom súde v Žiline pod sp. zn. 14C 790/93 z dôvodu, že konanie o určení práva nie je právoplatne skončené, konanie prerušil.

V odôvodnení rozhodnutia súd poukázal aj na § 109 ods. 2 písm. c) O. s. p., podľa ktorého pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu alebo, ak súd dal na takéto konanie podnet.

V konaní o vylúčenie veci z konkurznej podstaty súd musí ako prejudiciálnu otázku skúmať, komu z účastníkov svedčí vlastnícke právo k vylučovanej veci.

Vzhľadom na skutočnosť, že na Okresnom súde v Žiline pod sp. zn. 14C 790/03 prebieha konanie tých istých účastníkov a ktorého predmetom je určenie vlastníckeho práva k vylučovaným nehnuteľnostiam, dospel súd prvého stupňa k záveru, že prebiehajúce konanie, sp. zn. 14C 790/93 na Okresnom súde v Žiline má kľúčový význam pre rozhodnutie súdu v tomto konaní, a preto súd konanie v súlade s § 109 ods. 2 písm. c) O. s. p. prerušil.

Na pojednávaní dňa 27. marca 2012 súd prvého stupňa navrhol právnej zástupkyňi žalovaného, aby žalovaný zvažil podanie návrhu na pokračovanie v konaní pred Okresným súdom v Žiline.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave, č. k. 8Cbi 15/2006-284 z 27. marca 2012 podala odvolanie prostredníctvom svojho právneho zástupcu žalobkyňa v 1/ rade. V ňom žalobkyňa v 1/ rade uvádza, že uznesením Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 2K 140/04 zo dňa 18. marca 2005 bol vyhlásený konkurz na majetok úpadcu M., štátny podnik v likvidácii. Žalobkyňa v 1/ rade poukazuje na ustanovenie § 14 ods. 1 písm. d) ZKV, podľa ktorého súdne konania, ktoré sa začali pred vyhlásením konkurzu, sa prerušujú, ak sa týkajú majetku patriaceho do podstaty. Ďalej uvádza, že vyhlásením konkurzu bolo konanie na Okresnom súde v Žiline, sp. zn. 14C 790/93 prerušené až do právoplatného skončenia konania v konkurznej veci úpadcu M., štátny podnik v likvidácii, sp. zn. 2K 140/04. Podľa ustanovenia § 14 ods. 5 ZKV, v konaniach prerušených podľa odseku 1 písm. d) sa pokračuje na návrh správcu, úpadcovho odporcu alebo nerozlučného účastníka konania. Správca sa stáva účastníkom konania namiesto úpadcu. Žalobkyňa v 1/ rade listom zo dňa 1. júla 2005 a následne 15. júla 2005 požiadala o pokračovanie v predmetnom konaní. V zmysle ustáleného výkladu predmetného ustanovenia, zhodne s postupom Okresného súdu v Žiline, žalobca z pozície žalobcu v konaní, sp. zn. 14C 790/93 nemôže urobiť procesný úkon, ktorý by spôsobil, že v prerušenom konaní by sa pokračovalo. Žalovaný (správca konkurznej podstaty) v konaní na Okresnom súde v Žiline, sp. zn. 14C 790/93 oznámil súdu podaním zo dňa 13. júna 2005, že s pokračovaním v konaní nesúhlasí.

Žalobkyňa v 1/ rade v odvolaní uviedla, že listom zo dňa 6. decembra 2005 požiadala o vydanie nehnuteľností z konkurznej podstaty, na čo odpovedal listom zo dňa 8. decembra 2005 žalovaný - správca konkurznej podstaty, ktorým žalobkyňi oznámil, že nehnuteľnosti zaradil do konkurznej podstaty a upriamil žalobkyňu na postup podľa § 19 ods. 2 ZKV. Krajský súd uložil žalobkyňi listom, č. k. 2K 140-04/587 zo dňa 18. januára 2006, aby si uplatnila na tunajšom súde žalobou právo na vylúčenie veci z konkurznej podstaty.

Žalobkyňa v 1/ rade podala žalobu podľa pokynu súdu v predmetnej veci dňa 2. marca 2006. Súd po spojení vecí žalobu rozsudkom zo dňa 24. apríla 2008 zamietol. Najvyšší súd SR rozhodol o odvolaní žalobcov uznesením, č. k. 3 Obo 110/2009-258 tak, že rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V odvolaní poukazuje na to, že inštitút žaloby o vyňatie veci z konkurznej podstaty je vyjadrením koncentračnej zásady konkurzného konania. Tzv. excindačná žaloba je prostriedkom procesnej ochrany a svojou povahou je rei vindikačnou žalobou na plnenie - vydanie veci. Prebiehajúci spor o určenie vlastníckeho práva netvorí procesnú prekážku v konaní o vydanie veci. Vychádzajúc jednak z koncentračnej zásady konkurzného konania a jednak zo zásady, že určovací žaloba netvorí prekážku litispendencie pre žalobu o plnenie, a preto zastáva názor, že konajúci súd nepostupoval správne, keď konanie prerušil. Podľa názoru žalobkyne v 1/ rade konajúci súd o excindačnej žalobe má za povinnosť a má aj danú právomoc, aby hmotnoprávne dôvody vydania veci posúdil v konaní ako predbežnú otázku a vo veci meritórne rozhodol. Konajúci súd zvoleným procesným postupom odňal žalobcom právo na spravodlivé prejednanie veci, nakoľko za daného stavu prebiehajú dve súdne konania, ktorých právoplatné ukončenie je navzájom podmienené, čo bráni výkonu práva na súdnu ochranu. Pokračovanie v konaní závisí výlučne od rozhodnutia žalovaného, čo je neprípustným porušením zásady rovnosti účastníkov konania. Žalobcovia oprávnené považujú prerušenie konania za nezákonný zásah do práv na súdnu ochranu podľa čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky a odňatím práva konať pred súdom. Postup súdu je zároveň v rozpore s právnym názorom, vyjadreným v uznesení Najvyššieho súdu, sp. zn. 3Obo 110/2009, ktorý vec vrátil na ďalšie konanie. Najvyšší súd poukázal na nesprávne právne posúdenie veci a nedostatočne zistený skutkový stav, pre ktorý vyhodnotil záver súdu prvého stupňa ako predčasný. V žiadnom smere však Najvyšší súd SR nevyjadril právny názor, že prvostupňový súd má konanie prerušiť. Ak by Najvyšší súd SR mal takýto zámer, konanie mohol prerušiť sám podľa § 221 ods. 2 O. s. p.

V odvolaní žalobkyňa v 1/ rade poukázala aj na skutočnosť, že sumarizácia postupu súdництва pri uplatňovaní súdnej ochrany žalobcov dokazuje, že ústavné práva žalobcov na súdnu ochranu a prejednanie veci bez prietáhov boli porušené. O určovacej žalobe z roku 1993 nebolo (12 rokov) do roku 2005 právoplatne rozhodnuté. Konkurzom na majetok žalovaného bolo konanie prerušené. Súd vyzval žalobcov na podanie novej žaloby o vydanie veci, o ktorej bolo konanie po 6 rokoch prerušené až do skončenia prerušeného konania o určovacej žalobe. Akceptovanie stavu nastoleného napadnutým rozhodnutím o prerušení konania by znamenalo, že o skutočnosti, či a kedy sa žalobcovia môžu svojich práv domáhať, má rozhodnúť žalovaný. Tento stav je pritom časovo neobmedzený. Súdny až do rozhodnutia žalovaného nebudú o návrhu žalobcov proti žalovanému konať ani rozhodovať. Pokiaľ sa žalovaný nerozhodne, že súd má v konaní pokračovať, žalobca sa nemá právo domáhať svojich práv iným spôsobom.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, najmä z dôvodov porušenia čl. 46 a čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky, odňatia práva konať pred súdom podľa § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p. a nesprávneho právneho posúdenia veci § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p. žalobkyňa v 1/ rade navrhuje, aby Najvyšší súd SR napadnuté rozhodnutie zrušil.

Proti uzneseniu Krajského súdu, č. k. 8Cbi 15/2006-284 podali odvolanie prostredníctvom svojho právneho zástupcu žalobkyňa v 2/ rade a žalobca v 3/ rade. Tí vo svojom odvolaní, okrem iného, namietali aj zrejme chybu alebo nesprávnosť uvedenú už v záhlaví výroku rozhodnutia, č. k. 8Cbi 15/06-284 zo dňa 27. marca 2012, kde je uvedené, že sú zastúpení advokátom Mgr. A.M.. Nemajú však vedomosť o tom, že by podpísali plnomocenstvo na zastúpenie v tejto právnej veci tomuto advokátovi.

Namietajú aj rozhodnutie súdu, ktorým rozhodol tak, že prerušil konanie až do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde v Žiline pod sp. zn. 14C 790/93. Dôvodom, pre ktorý došlo k prerušeniu konania má byť skutočnosť, že súd prvého stupňa sa stotožnil s názorom Najvyššieho súdu SR v tom zmysle, že podľa neho nie je možné vychádzať pri posudzovaní skutkového a právneho stavu veci zo záverov konania o určení vlastníckeho práva vedeného na Okresnom súde v Žiline pod sp. zn. 14C 790/93 z dôvodu, že konanie o určení tohto práva nie je právoplatne skončené. V tejto súvislosti súčasne poukazuje i na ust. § 109 ods. 2 písm. c).

S poukazom na túto časť odôvodnenia napadnutého uznesenia týmto odvolaním žalobcovia v 2/ a 3/ rade tvrdia, že z uznesenia, č. k. 3 Obo 110/2009-258 Najvyššieho súdu SR zo dňa 20. decembra 2011 nevyplýva, že by k takémuto postupu dal pokyn Najvyšší súd SR, a to ani v jeho výroku a ani v jeho odôvodnení. Pokiaľ by toto uznesenie prvostupňového súdu nadobudlo právoplatnosť, došlo by k situácii, kedy v podstate v súlade s ust. § 14 ods. 1 písm. d) ZKV v platnom znení došlo k prerušeniu konania zo zákonných dôvodov a pokračovať v konaní vedenom na Okresnom súde v Žiline pod sp. zn. 14C 790/93 by mohli dôjsť iba v prípade, pokiaľ by správca konkurznej podstaty dal súhlas na pokračovanie konania o odvolaní.

Zároveň poukázali na obsah spisu, sp. zn. 14C 790/93, z ktorého je zrejmé, že uznesením tohto súdu, č. k. 14C 790/93-391 zo dňa 16. januára 2006 bolo konanie prerušené podľa § 14 ods. 1 písm. d) ZKV v platnom znení až do právoplatného ukončenia konkurzného konania, sp. zn. 2K 140/04 na majetok úpadcu - M., štátny podnik v likvidácii, so sídlom B.B., IČO: X..

Proti tomuto uzneseniu podali odvolanie v zákonom stanovenej lehote zo dňa 30. januára 2006, avšak o podanom odvolaní nebolo na Krajskom súde v Žiline rozhodnuté. Listom zo dňa 8. novembra 2005 bolo žalobcom v 2/ a 3/ rade oznámené, že spis bol vrátený súdu prvého stupňa bez rozhodnutia o odvolaní žalovaného - M., štátny podnik v likvidácii, so sídlom B.B., IČO: X. proti rozsudku Okresného súdu v Žiline, č. k. 14C 790/93-273 zo dňa 21. februára 2002, pretože správca konkurznej podstaty žalovaného na dopyt Krajského súdu v Žiline oznámil podaním zo dňa 13. júna 2005, že s pokračovaním v konaní nesúhlasí. Súčasne im bolo oznámené, že predmetná vec bude vedená ako prerušená na Okresnom súde v Žiline až do skončenia konkurzného konania a za uvedeného stavu nie je možné, aby sa v odvolacom konaní pokračovalo, a to s poukazom na ust. § 14 ods. 1 ZKV v platnom znení a s prihliadnutím na stanovisko správcu konkurznej podstaty. Podľa názoru tohto súdu v prejednávanej veci taktiež neprichádza do úvahy aplikácia ust. § 14 ods. 5., 1. veta tohto zákona, pretože úpadcov odporca je len v sporoch, kde bude úpadca navrhovateľom, pričom v danej veci nejde o takýto spor.

Z obsahu tohto oznámenia Okresného súdu Žilina zo dňa 8. novembra 2005 je zrejmé, že v tom čase bol iný správca konkurznej podstaty úpadcu, a to bol JUDr. J.R., avšak pokiaľ by uznesenie o prerušení konania vo veci, č. k. 8Cbi 15/2006-284 zo dňa 27. marca 2012 nadobudlo právoplatnosť, nekonal by ani odvolací súd, teda Krajský súd v Žiline o podanom odvolaní vo veci Okresného súdu Žilina, sp. zn. 14C 790/93 a nekonal by ani Krajský súd v Bratislave vo veci, sp. zn. 8Cbi 15/2006.

Žalobcovia v 2/ a 3/ rade majú za to, že i pokiaľ by z odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu vyplýval právny názor, že je potrebné prerušiť konanie vo veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 8Cbi 15/2006, malo byť obsahom výroku tohto uznesenia aj nahradenie prejavu vôle správcu konkurznej podstaty súdom v súlade s ust. § 161 ods. 3 O. s. p., ktorým by súd nahradil súhlas žalovaného na pokračovanie v konaní vedenom na Okresnom súde Ž. pod sp. zn. 14C 790/93.

Taktiež majú za to, že takéto rozhodnutie súdu prvého stupňa v právnej veci vedenej pod sp. zn. 8Cbi 15/06 nie je dôvodné a poukazujú na spisový materiál, z ktorého je zrejmé, že nie je tu dôvod na prerušenie konania v zmysle ust. § 109 ods. 1 písm. c) O. s. p., nakoľko je medzi konaniami síce skutkový a právny súvis a rieši sa otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, avšak z procesného hľadiska v súlade s ust. § 14 ods. 1 písm. d) ZKV v platnom znení nie je možné konať v právnej veci vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 14C 790/93, v ktorej doposiaľ nebolo právoplatne rozhodnuté.

Zároveň poukazujú na to, že napadnuté rozhodnutie týmto odvolaním vedie k situácii, kedy v podstate bola porušená procesná rovnosť účastníkov konania v tejto právnej veci, pretože zostáva výlučne na úvahe žalovaného, či vôbec a kedy podá návrh na pokračovanie v konaní, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 14C 790/93. V tejto súvislosti poukázali i na tú skutočnosť, že žalobný návrh v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam bol nimi podaný dňa 30. decembra 1992, avšak v predmetnej veci nie je právoplatne rozhodnuté. Na okraj tiež uviedli, že nehnuteľnosť, ktorá je predmetom tohto sporu, bola úpadcom M., štátny podnik v likvidácii vyprataná pravdepodobne ešte pred vyhlásením konkurzu v roku 2004 a neustále chátra. Neznáme osoby zničili okná a neznáme osoby sa pokúšali odcudziť súčasti nehnuteľnosti (radiátory). Poukazujú na to, že nekonaním v tejto veci vzniká škoda skutočným vlastníkom nehnuteľnosti, pretože o túto nehnuteľnosť

sa adekvátnym spôsobom nestará t. č. evidenčne zapísaný vlastník na Správe katastra Ž. - M., štátny podnik v likvidácii, so sídlom B.B., IČO: X..

Žalobcovia v 2/ a 3/ rade v odvolaní poukázali aj na ustanovenia čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a na čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V odvolaní uvádzajú, že s poukazom na tieto zákonné ustanovenia dochádza k predlžovaniu súdneho konania v právnej veci, sp. zn. 8Cbi 15/06 a navyše bez súhlasu správcu konkurznej podstaty nie je možné pokračovať v odvolacom konaní vedenom proti rozsudku súdu prvého stupňa, t. j. Okresného súdu v Žiline, vydaného v právnej veci vedenej pod sp. zn. 14C 790/93. Navyše rozhodnutie o prerušení konania v právnej veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave, č. k. 8Cbi 15/2006-284 zo dňa 27. marca 2012 neukladá správcovi konkurznej podstaty, teda žalovanému, povinnosť, aby takýto súhlas na pokračovanie v tomto konaní udelil.

Žalobcovia v 2/ a 3/ rade majú za to, že neobstojí konštatovanie súdu v odôvodnení predmetného uznesenia, že tu je dôvod na prerušenie konania, naopak tvrdia, že takýto dôvod tu nie je, a to podľa ust. § 109 ods. 2 písm. c) O. s. p. a s poukazom na ust. § 14 ods. 1 ZKV v platnom znení ku dňu vydania uznesenia Okresného súdu Žilina, č. k. 14C 790/93-391 zo dňa 16. januára, ktorým bolo taktiež prerušené konanie až do právoplatného ukončenia konkurzného konania, sp. zn. 2K 140/04 pre neudelenie súhlasu pôvodného správcu konkurznej podstaty s pokračovaním v tomto konaní, voči ktorému bolo taktiež nimi podané odvolanie, o ktorom nebolo doposiaľ rozhodnuté.

S poukázaním na uplatnenie zásady hospodárnosti a rýchlosti konania, ako i s poukázaním na zásadu právnej istoty žalobcovia v 2/ a 3/ rade nenavrhlí súdu procesný postup, na základe ktorého by došlo k prerušeniu konania v tejto právnej veci, sp. zn. 8Cbi 15/06, nakoľko im bolo známe, že obdobným postupom, vzhľadom na vyššie uvedené, postupoval Okresný súd Žilina v právnej veci vedenej pod sp. zn. 14C 790/93.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalobcovia v 2/ a 3/ rade navrhujú, aby odvolací súd uznesenie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 8Cbi 15/06 zo dňa 27. marca 2012 podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f), h) O. s. p. zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, pretože jeho postupom došlo k odňatiu ich práva konať pred súdom a súčasne k nesprávnemu

právnemu posúdeniu veci súdom prvého stupňa tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec v napadnutom rozsahu podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O. s. p. bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolania žalobcov v 1/, 2/, a 3/ rade sú dôvodné.

Predmetom konania je právo žalobcov v 1/, 2/, a 3/ rade na vylúčenie nehnuteľností zapísaných na LV č. X., k. ú. Ž., ako pozemok parc. č. X., zastavaná plocha a nádvorie o výmere 1 156 m² a stavby súp. č. X., dom postavený na parc. č. X. a garáž bez súp. č. na parc. č. X., zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu M., š. p. v likvidácii - v konkurze, B.B..

Najvyšší súd Slovenskej republiky z obsahu spisu zistil, že Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 27. marca 2012, č. k. 8Cbi 14/2006-284 rozhodol, že konanie prerušuje až do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde v Žiline pod sp. zn. 14C 790/93. Ako sa uvádza v odôvodnení rozhodnutia, č. k. 8Cbi 14/2006-284, Krajský súd v Bratislave sa stotožnil s názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, vyslovenom v rozhodnutí, č. k. 3 Obo 110/2009 v tom zmysle, že nie je možné vychádzať pri posudzovaní skutkového a právneho stavu veci zo záverov konania o určení práva vedeného na Okresnom súde v Žiline pod sp. zn. 14C 790/93 z dôvodu, že konanie o určení práva nie je právoplatne skončené.

Prvostupňový súd oprel svoje rozhodnutie, ktorým prerušil konanie vedené pod sp. zn. 8Cbi 14/2006 tým, že na Okresnom súde v Žiline pod sp. zn. 14C 790/93 prebieha konanie tých istých účastníkov a ktorého predmetom je určení vlastníckeho práva k vylučovaným nehnuteľnostiam, pričom prebiehajúce konanie, sp. zn. 14C 790/93 má kľúčový význam pre rozhodnutie súdu v tomto konaní, a preto súd konanie v súlade s § 109 ods. 2 písm. c) O. s. p. prerušil.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c) O. s. p., pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Ustanovenie § 109 ods. 2 písm. c) upravuje tzv. fakultatívne prerušenie konania, to znamená prerušenie konania, ktoré nie je pre konanie nevyhnutné. Predmetné ustanovenie sa týka procesných situácií, v ktorých súd môže konanie prerušiť, no nemusí tak urobiť. Prerušenie konania je tu na úvahe konajúceho súdu a je upravené len ako procesná možnosť tohto súdu, nie však jeho povinnosť. Súd má najskôr zvážiť možnosť iných vhodných opatrení a až keď tieto zlyhajú, môže konanie prerušiť. Výber vhodného opatrenia (napr. spojenie vecí, prerušenie konania, vyriešenie predbežnej otázky), slúžiaceho účelu racionálnej organizácie postupu pri vedení príslušného konania má súd podriadiť aj zákonnej požiadavke rýchlej a účinnej ochrany práv účastníkov v súdnom konaní (§ 6 O. s. p.) a spomedzi viacerých opatrení použiť to, ktorým sa ochrana práv účastníkov konania zabezpečí čo najrýchlejšie a najúčinnnejšie. Rozhodujúcim hľadiskom je hospodárnosť konania, s prihliadnutím na ktorú prerušenie konania predstavuje vo všeobecnosti skôr výnimku ako pravidlo.

Vo vzťahu k prerušeniu konania podľa ust. § 109 ods. 2 písm. c) O. s. p. treba zdôrazniť, že tu nejde o prípad, kedy by sa v inom konaní riešila otázka významná pre rozhodnutie súdu, ktorú by si súd nebol oprávnený vyriešiť, ale o otázku, ktorú je síce konajúci súd oprávnený riešiť ako otázku predbežnú, avšak z rôznych dôvodov (napr. hospodárnosti konania) je vhodnejšie vyčkať na rozhodnutie iného orgánu, najčastejšie súdu.

Žalobu na vylúčenie majetku zo súpisu podstaty (excindačná žaloba) je potrebné odlišovať od žaloby na vydanie takéhoto majetku. Výsledkom úspešného uplatnenia vylučovacej (excindačnej) žaloby je totiž vylúčenie určitého majetku zo súpisu podstaty a tým i straty správcovho oprávnenia nakladať s týmto majetkom a najmä možnosti zpeňažiť ho. Pokiaľ určitý majetok drží správca, je zrejmé, že ho vydá tomu, kto bol úspešný v spore o jeho vylúčenie zo súpisu. Vylučovaciu žalobu je potrebné súčasne odlišovať od žaloby na určenie vlastníckeho práva. Zahnutím majetku do konkurznej podstaty sa nikdy nemení skutočný vlastník tohto majetku, či ním bol úpadca alebo iná osoba. Zápisom majetku do súpisu konkurznej podstaty, rovnako ako právoplatným rozhodnutím o jeho vylúčení zo súpisu konkurznej podstaty nemôže byť nikdy určený vlastník takéhoto majetku.

Zápis majetku do súpisu podstaty iba deklaruje navonok skutočnosť, že správca považuje tento majetok za majetok podstaty a nakladá s ním ako s majetkom podliehajúcim konkurzu. Rozhodnutie súdu o určení vlastníckeho práva žalobcu nie je takou právnou skutočnosťou, ktorá by mala sama o sebe za následok vylúčenie tejto veci zo súpisu majetku patriaceho do konkurznej podstaty úpadcu.

Je nesporné, že na majetok M., š. p. v likvidácii, B.B. bol uznesením Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 2K 140/04 dňa 18. marca 2005 vyhlásený konkurz, ktorý sa riadi zákonom č. 328/1991 Zb. v znení zmien a doplnkov, keďže návrh na vyhlásenie konkurzu bol podaný v roku 2004 za účinnosti z. č. 328/1991 Zb. v znení zmien a doplnkov.

Taktiež nie je sporné, že žalobkyňa si na Okresnom súde v Žiline uplatnila žalobu o určení vlastníckeho práva k tým nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom žaloby o vylúčenie nehnuteľností zo súpisu konkurznej podstaty.

Vec je vedená na Okresnom súde v Žiline pod sp. zn. 14C 790/93 a bola prerušená po vyhlásení konkurzu na majetok š. p. M. v likvidácii, Bratislava v súlade s ust. § 14 ods. 1 písm. d) ZKV, keďže správca konkurznej podstaty nechcel pokračovať v tomto konaní.

Krajský súd v Bratislave vedie vylučovaciu žalobu žalobcov pod sp. zn. 8 Cbi 15/06 a toto konanie prerušil napadnutým uznesením do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde v Ž. pod sp. zn. 14 C 790/93.

Sporným teda zostala otázka, či žaloba o určení vlastníckeho práva je takou okolnosťou, ktorá by odôvodňovala postup súdu prvého stupňa, t. j. Krajského súdu v Bratislave, v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cbi 15/06.

Najvyšší súd Slovenskej republiky je však názoru, že právoplatné skončenie konania na Okresnom súde v Žiline, sp. zn. 14 C 790/93 za takúto okolnosť považovať nie je možné.

Prerušenie aj konania o vylúčenie veci zo súpisu konkurznej podstaty, vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 8 Cbi 15/06 znamená patovú situáciu, keďže správca konkurznej podstaty nechce pokračovať v konaní o určenie vlastníctva k veciam, ktoré sú predmetom vylučovacej žaloby, čím nastáva stav, že takýmto konaním Krajský súd v Bratislave (prerúšením konania 8 Cbi 15/06) vlastne nemôže nikdy dôjsť k ukončeniu konkurzu vedenom na majetok úpadcu. Rozhodnutie Okresného súdu v Žiline, sp. zn. 14 C 790/93 nie je, ako to už raz vyslovil odvolací súd, takou právnou skutočnosťou, ktorá by mala sama o sebe za následok vylúčenie týchto veci zo súpisu majetku patriaceho do konkurznej podstaty úpadcu.

Odvolací súd je názoru, že rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave o prerušení konania, sp. zn. 8 Cbi 15/06 bol porušený účel konania v zmysle § 6 O. s. p., t. j. aby ochrana práv všetkých účastníkov konania bola účinná a rýchla, § 1 ods. 1 zák. č. 328/1991 Zb. (usporiadanie majetkových pomerov dlžníka, ktorý je v úpadku), čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (právo na spravodlivé súdne konanie) a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (právo na to, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov).

Súd prvého stupňa v konaní o vylúčenie veci z konkurznej podstaty si ako prejudiciálnu otázku musí vyriešiť medzi iným aj otázku vlastníctva, keďže z tohto titulu si žalobcovia v 1/, 2/, a 3/ rade nárokuje vylúčenie vecí z konkurznej podstaty, na čo je súd prvého stupňa oprávnený.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí, č. k. 3Obo 110/2009 nevyslovil právny názor, podľa ktorého by mal Krajský súd v Bratislave prerušiť konanie vedené pod sp. zn. 8Cbi 15/2006.

Odvolací súd na základe vyššie uvedeného dospel k názoru, že v predmetnej veci neboli splnené podmienky na prerušenie konania podľa ust. § 109 ods. 2 písm. c) O. s. p., a preto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p. a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O. s. p.).

Podľa ust. § 226 O. s. p. pre Krajský súd v Bratislave, ktorému sa vec vracia na ďalšie konanie, je právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky záväzný.

Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa zaoberal aj námietkou žalobcov v 2/ a 3/ rade, týkajúcej sa ich právneho zástupcu, uvedeného v záhlaví napadnutého uznesenia. Z originálu napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa však vyplýva, že v jeho záhlaví nie sú uvedení právni zástupcovia žalobcov, ide o chybu kancelárie, ktorú Najvyšší súd Slovenskej republiky nedal súdu prvého stupňa na odstránenie, keďže napadnuté uznesenie sa v celom rozsahu zrušuje a ako aj z dôvodu nepredlžovania tohto sporu, vzhľadom na to, že ide o spor z roku 2006, ktorý doteraz nie je rozhodnutý.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 26. júna 2012

JUDr. Darina Ličková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcsová